

Oponentní posudek na bakalářskou práci Petra Krpce *Analýza charakteru polského poválečného systému v letech 1944-1948*

Autor předkládá druhou a opravenou verzi bakalářská práce. První verzi jsem ve svém posudku ze dne 12. června 2007 nedoporučil k obhajobě pro množství závažných metodologických, teoretických, meritorních a také jazykových chyb. Je potěšující, že se autor ve svém druhém pokusu evidentně snažil chyby napravit a napodruhé odevzdaná bakalářská práce je tak na mnohem lepší úrovni, přinejmenším je zbavena původních elementárních nedostatků.

Přesto ale jeho práce trpí dalšími neduhy. Ve svém prvním posudku jsem autorovi doporučil raději než s pojmem „lidová demokracie“ pracovat s pojmem „hybridní režim“. Autor si toto moje doporučení sice vzal k srdci, ale podivným způsobem. Prostě přidal ke svému původnímu textu novou kapitolu, ve které usiluje tento pojem vymežit, a to s ohledem na středovýchodní Evropu po roce 1944. Postupuje ale zvláštním způsobem, protože ji spojuje s Linzovým pojmem pretotalitní autoritarismus. Avšak „hybridní režim“ a „autoritarismus“ jsou přece zcela odlišné kategorie a sám Linz považuje pretotalitarismus za typ autoritativního a ne hybridního režimu. Problém spočívá v autorově ignorování relevantních vypracovaných teorií hybridních režimů. Neodkazuje na autory teorií Diamonda, O'Donnella, Zakariu a dal., ale „smíšenost“, jak říká, (v politické vědě se říká „hybridní režim“) si definuje sám. Kdyby autor příslušné teorie používal, nikdy by nemohl k takovému závěru dojít a také by se jistě vyvaroval řady chybných definičních tvrzení. Například za jeden ze znaků smíšeného systému považuje asymetrii dělby moci, kdy výkonná moc je posílena oproti moci zákonodární například tím, že disponuje zákonodárnou pravomocí (str. 6). Taková asymetrie dělby moci je ale běžná například v poloprezidentských režimech, které jsou rozhodně demokratické.

Navíc není jasné jak to všechno souvisí s Polskem, protože v dalších kapitolách již tyto své teze nerozvíjí a neaplikuje (to je asi tím, že první kapitolu prostě narouboval na původní text). Autor pokračuje kapitolou nazvanou *Logika vývoje poválečného uspořádání regionu*, ve které pracuje s koncepcí lidová demokracie sovětských autorů. Není přítom vůbec zřejmé nejen to, proč se kapitola takto nazývá, ale především proč se této problematické a obtížně uchopitelné koncepcie drží. Kde je souvislost mezi hybridními režimy a lidovou demokracií?

Zkrátka, bakalářská práce se skládá v podstatě ze tří navzájem nesouvisejících kapitol. Navíc je značně asymetrická. Práce nese název analýza **polského** politického systému, ale kapitola o Polsku má pouhých 22 z celkového počtu 54 stran (bez bibliografie a příloh). Jednotlivé kapitoly jsou obtížně srozumitelné. Výsledkem je jeden velký chaos. Doporučil bych pro příště jednoduchý a osvědčený postup: 1) relevantní a verifikovatelná teorie, 2) deskripce případu, 3) aplikace teorie na příklad, 4) závěr (plus event. nějaká komparace).

Z hlediska metodologického je nutné autorovi vytknout chybné odkazování na sborníky jako celky namísto správného odkazování na studie uvnitř sborníků (mj. str. 11). V bibliografiích se neuvádějí ISBN či ISSN jednotlivých položek. Dále je vhodné pracovat s původními texty. Autor na straně 13 prezentuje Linze, ale odkazuje na druhotný zdroj ačkoliv Linzův text má, protože na něj odkazuje o dvě stránky dál! Je mi to sice nepříjemné, ale musím autora upozornit na existenci nových textů mého autorství, které se věnují v podstatě stejné problematice (kniha *Vývoj a proměny státního zřízení Polska ve 20. století*, Dokořán, Praha 2006 a článek *Teorie nedemokratických režimů a východní Evropa 1944-1989*. Politologický časopis č.

2/2006, str. 139-157). Nejde o to, že jsem je napsal já, ale že jsou v podstatě jedinými příslušnými texty vydanými u nás.

Bakalářská práce i na druhý pokus stále výrazně zaostává za očekávaními. Autor zvolil relativně obtížné téma, které vyžaduje metodologickou disciplinovanost a bohaté teoretické znalosti. Obojí u autora chybí. Avšak po jistém váhání vzhledem k evidentnímu zlepšení oproti první verzi a viditelné snaze autora se s tématem nějak poprat doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnotit ji stupněm dobře.

V Praze dne 30.8.2007

PhDr. Michal Kubát, PhD.
Institut mezinárodních studií
FSV UK
U Kříže 8, 158 00 Praha 5